Wat verwachten patiënten met overspanning van hun huisarts?

Haio: VANNESTE Annelien , KUL
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: Beque Eva , UYTTERSPROT Christiaan

Context: Overspanning is een belangrijk gezondheidsprobleem in onze samenleving, waarvoor de huisarts frequent geconsulteerd wordt. Daar overspanning een voorstadium van burn-out is, kan er door de overspanningsklachten op tijd aan te pakken, een eventuele burn-out voorkomen worden. Om goede zorg te kunnen verlenen, is het belangrijk om de verwachtingen van de patiënt te kennen en hier zoveel mogelijk aan tegemoet te komen.

Onderzoeksvraag: Dit onderzoek wil peilen naar de verwachtingen die patiënten met overspanning van hun huisarts hebben, zowel op het vlak van behandeling, arbeidsongeschiktheid, medicatie, doorverwijzing en opvolging; met als bijkomend doel enkele tips voor de huisarts te formuleren, die mogelijk kunnen bijdragen tot betere zorg voor overspannen patiënten.

Methode: Uit het verkennend literatuuronderzoek werd een definitie van overspanning gehaald, waarop de inclusiecriteria voor het onderzoek werden gebaseerd. De vierdimensionale klachtenlijst (4DKL) werd gekozen om de differentiaal diagnose met depressie, angst- en somatisatiestoornissen te maken. Het kwalitatief onderzoek gebeurde door middel van semi-gestructureerde interviews. Bij 10 patiënten met overspanning uit 5 verschillende huisartsenpraktijken werd gepolst wat hun verwachtingen waren toen ze voor de eerste keer met hun probleem naar de huisarts stapten. De interviews werden woordelijk uitgeschreven en nadien thematisch geanalyseerd.

Resultaten: De patiënten met overspanning uit dit onderzoek vinden het belangrijk dat de huisarts luistert, hun probleem erkent, hun klachten serieus neemt en onderzoekt of er lichamelijk iets aan de hand is. Hierbij is de vertrouwensband met de arts zeer belangrijk. Er wordt een objectieve kijk van de huisarts verwacht en de patiënten vinden het de taak van de arts om op elk moment van het ziekteproces in te schatten of er al dan niet bijkomende hulp nodig is, zoals medicatie of doorverwijzing naar een psycholoog. De vraag naar arbeidsongeschiktheid is ??n van de belangrijkste redenen waarvoor de overspannen patiënten een arts consulteren. Ze willen meestal geen medicatie of doorverwijzing. De behandeling die van de huisarts verwacht wordt is vaag, de meeste patiënten willen vooral wat advies om met hun probleem te leren omgaan, al weten ze niet of de huisarts dit kan bieden. Hoewel dit buiten het onderzoeksdomein viel, gaven patiënten spontaan aan dat ze de meerwaarde van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer niet inzien voor het oplossen van hun problematiek.

Conclusie: De resultaten uit het onderzoek komen overeen met wat in de literatuur gevonden werd: patiënten met overspanning verwachten van hun huisarts erkenning van hun probleem en ze willen de nodige rust voorgeschreven krijgen. Uit het onderzoek komt duidelijk naar voor dat de meeste patiënten geen medicatie verwachten. Er moet dus zeker terughoudendheid zijn om dit voor deze problematiek voor te schrijven. Daarnaast is het belangrijk overspannen patiënten niet te veroordelen, bewust te zijn van het vertrouwen dat ze in hun arts hebben en een netwerk van hulpverleners, die rond deze problematiek werken, uit te bouwen. Voor toekomstig onderzoek is het opstellen van een offici?le definitie van overspanning, die ook internationaal gebruikt kan worden, een must. Om overspanningsklachten sneller te kunnen detecteren, zou het nuttig zijn onderzoek te voeren naar wat de drempels zijn voor overspannen patiënten om hulp te zoeken bij de huisarts. Daarnaast kan onderzocht worden welke rol de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer bij deze

aandoening kan vervullen en hoe de samenwerking met de huisarts kan verlopen.